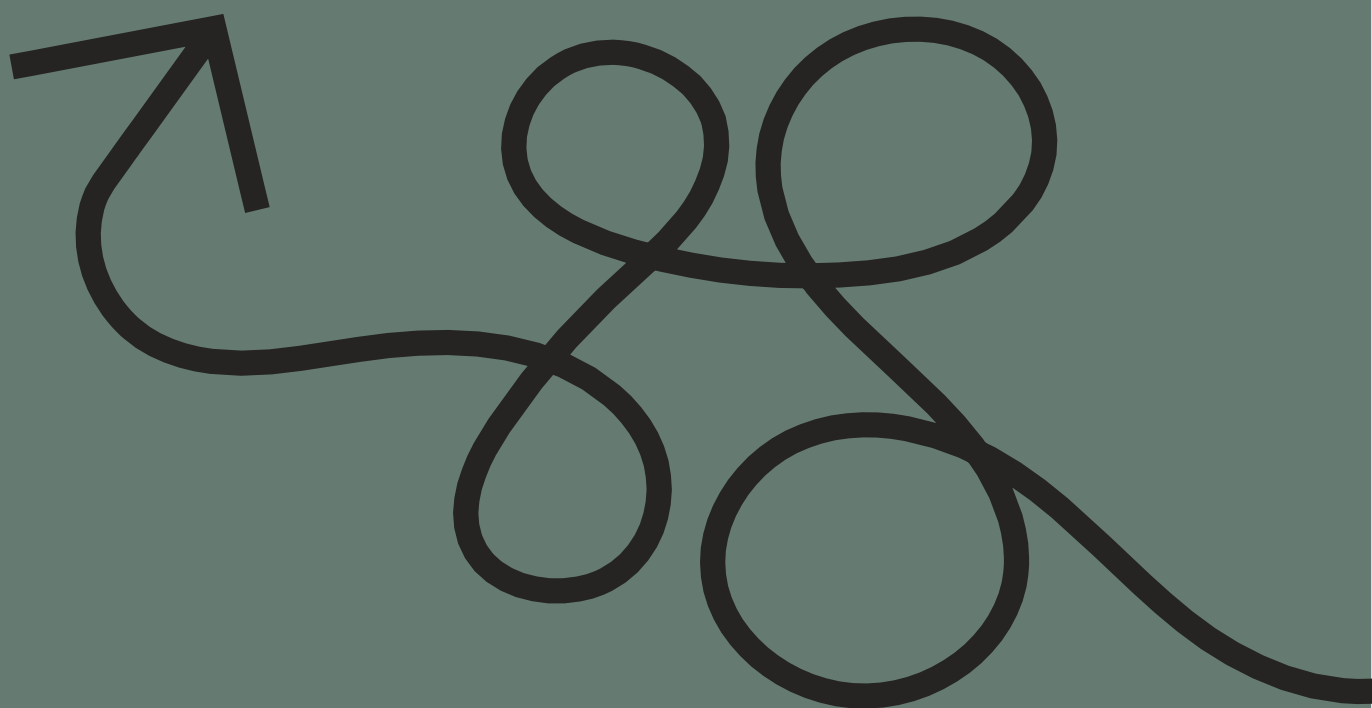


Oktober 2024

Investerings- signalen



Industri- och techkonsultföretagens
starka framtidsoptimism har avtagit

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Anställningsläget.....	4
Orderläget.....	7
Prisbildens utveckling.....	9
Appendix.....	11
Långsiktig trendutveckling.....	11
Orderutveckling för arkitekt- och teknikkonsultföretagen.....	13
Orderutveckling för industri-/techkonsultföretagen.....	13
Export/utlandsuppdrag.....	15
Kontakt.....	16

Om Investeringssignalen

Investeringssignalen är Innovationsföretagens återkommande marknadsundersökning för innovationssektorn. Här redovisas information om medlemsföretagens aktuella beläggning och förväntningar på framtida orderläge, prisutveckling och anställningsbehov. Företag inom arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsult-/techkonsultdelbranscherna involveras tidigt i investeringscykeln. I genomsnitt sker utrednings- och projekteringsinsatserna 2–18 månader före byggstart eller en industriell investering. Företagens tidiga position i investeringsprocessen innebär att denna marknadsundersökning ger en signal om framtida förändringar inom exempelvis investeringsvolymen för bostäder, infrastruktur och industrins FoU-satsningar.

Branschdefinition

Rapporten studerar "innovationssektorn", som i detta sammanhang består av arkitekt-, teknikkonsult-, industrikonsult-/techkonsultföretag och företag inom TIC (test, inspektion och certifiering) samt forsknings- och utvecklingsföretag (i rapporten benämnda som "övriga företag").

Om denna rapport

141 medlemsföretag som tillsammans sysselsätter 16 809 medarbetare i Sverige medverkade i studien.

- Enkätperioden varade från 2024-08-12 till 2024-08-30.

- För vissa grafer redovisas förändringen i netttotal. Nettotalen visar skillnaden mellan procentandelen av företag som angivit en positiv förväntan och de som angivit en negativ förväntan. Om exempelvis 60 procent har en positiv förväntan, 20 procent en negativ förväntan och 20 procent en oförändrad bild, blir nettotalet +40.

Sammanfattning

2024 har hittills haft en övervägande positiv utveckling, men förväntningar har skruvats ned jämfört med mätningen i februari. Vi ser en ökande efterfrågan trots fortsatt lågkonjunktur, men med ett pressat prisläge.

Det råder fortsatt ett dystrare stämningsslag i den svenska ekonomin än normalt och ännu syns få tecken på att lågkonjunktureren är på väg att lättas. Effekterna av den höga inflationen och höjda räntor har slagit hårt mot delar av Innovationssektorn, bland annat mot bostadsbyggandet. Men många prognosinstitut gör bedömningen att tillväxten blir starkare och arbetslösheten faller tillbaka under nästa år. I denna rapport framträder en bild av en innovationssektor som har dämpat sin förväntan något, men som överlag fortfarande ser med tillförsikt på framtiden. Men det finns stora skillnader mellan delbranscherna.

Andelen företag som bedömer att de kommer behöva öka personalstyrkan är totalt sett oförändrad sedan vår senaste mätning i februari. Även här är det klara skillnader mellan

delbranscherna. Störst förväntat rekryteringsbehov ser teknikkonsulterna, där 59 procent uppger att de räknar med att rekrytera kommande halvår och blott 2 procent tror att de kommer behöva minska personalstyrkan. Som kontrast till detta ser vi att 30 procent av arkitektföretagen bedömer att personalstyrkan kommer minska kommande halvår, vilket är en ökning från februari då motsvarande siffra var 19 procent. Industri-/techkonsultföretagen ser fortfarande positivt på anställningsläget, men inte alls i samma utsträckning som i februari, då hela 92 procent räknade med att behöva öka personalstyrkan under kommande halvår. Nu är andelen 45 procent.

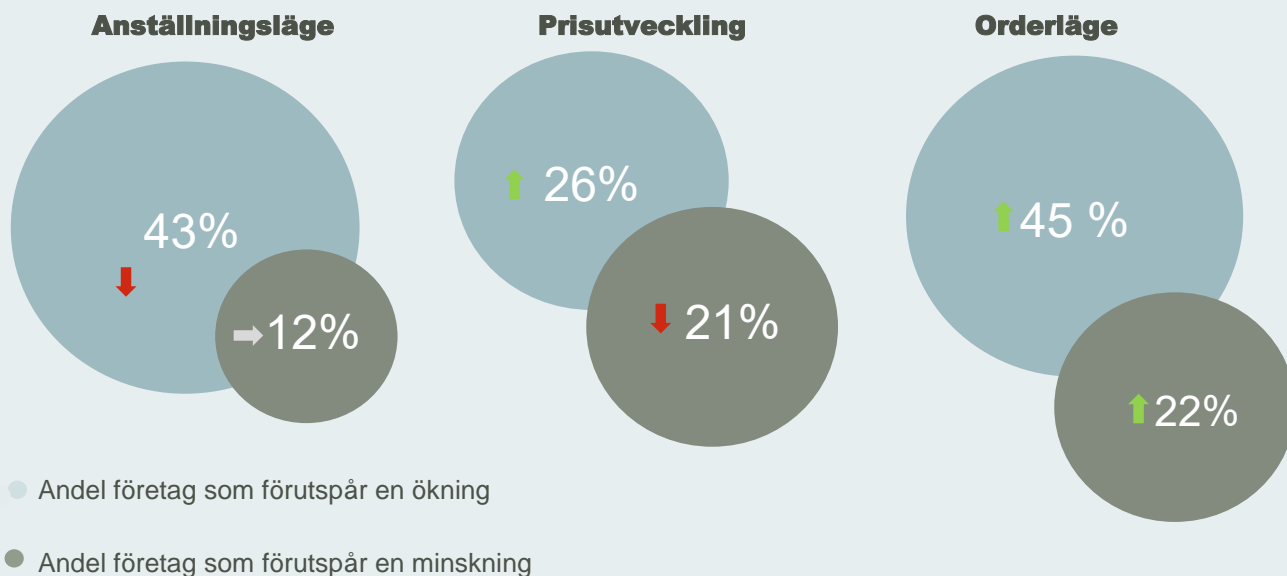
När det gäller förväntningarna på prisernas utveckling tror över hälften av företagen i alla delbranscher att de kommer vara oförändrade kommande halvår. Andelen som tror att priserna kommer minska är störst hos arkitekterna där 38 procent tror på lägre priser. Däremot tror lika stor andel av industri-/techkonsulterna, 38 procent, att priserna kommer öka och 29 procent av teknikkonsulterna tror också på ökade priser.

Förväntningar på:	Anställningsläge		Prisutveckling		Orderläge	
	Ökning	Minskning	Ökning	Minskning	Ökning	Minskning
Industri-/techkonsultföretag	45% (92%)	7% (0%)	38% (14%)	14% (44%)	50% (75%)	20% (0%)
Teknikkonsultföretag	59% (55%)	2% (8%)	29% (42%)	14% (8%)	49% (36%)	15% (22%)
Arkitektföretag	19% (17%)	30% (19%)	8% (18%)	38% (40%)	36% (37%)	33% (29%)
Övriga företag	50% (25%)	17% (25%)	50% (27%)	0% (27%)	50% (50%)	17% (17%)
Totalt	43% (44%)	12% (12%)	26% (18%)	21% (39%)	45% (41%)	22% (21%)

Förväntningarna på orderläget följer delvis förväntningarna på anställningsläget och är fortsatt relativt positiva på en aggregerad nivå inom innovationssektorn. Runt hälften av företagen tror att orderläget kommer förbättras under kommande halvår. För industri-/techkonsulterna är det dock betydligt lägre än vid mätningen i februari, och dessutom tror nu 20 procent av de företagen att orderläget kommer försämrats kommande halvår. Men

överlag är det fortfarande en hoppfull bild som tecknas. Denna positiva bild finns även hos teknikkonsulterna, där andelen företag som tror att orderläget kommer förbättras kommande halvår har ökat till samma nivå som hos industri-/techkonsulterna. För arkitekterna är synen på orderläget oförändrad från i februari; drygt en tredjedel tror att orderläget kommer förbättras och nästan lika många förväntar sig en minskning kommande halvår.

Innovationssektorns förväntningar på rekryteringsbehovet, orderläget och prisbilden de kommande sex månaderna för samtliga företag



Anställningsläget

Andelen företag som bedömer att de kommer behöva öka personalstyrkan kommande halvår ligger kvar på en relativt hög nivå. Enligt den senaste undersökningen förväntar sig 43 procent av företagen att de kommer behöva öka personalstyrkan kommande halvår, medan 12 procent bedömer att de kommer behöva minska personalstyrkan kommande halvår, vilket är samma nivåer som vid förra mätningen. Det är dock stora skillnader mellan delbranscherna.

Störst skillnad från förra mätningen ser vi bland industri-/techkonsultföretagen där hela 92 procent av företagen förväntade sig en ökning av personalstyrkan det kommande halvåret. Nu har andelen industri-/techkonsultföretagen som ser ett ökat behov av personal under kommande halvår gått tillbaka till 45 procent, vilket fortfarande kan ses som högt, men inte alls lika anmärkningsvärt högt som vid förra mätningen. Knappt hälften av industri-/techkonsulterna bedömer att anställningsläget kommer vara oförändrat kommande halvår, medan 7 procent tror att de kan behöva minska personalstyrkan kommande halvår.

Teknikkonsulterna är den delsektor där flest företag, hela 59 procent, ser ett rekryteringsbehov kommande halvår, vilket är en liten ökning från förra mätningen med fyra procentenheter. Andelen som ser ett oförändrat anställningsläge är oförändrat från förra mätningen och uppgår till 39 procent, medan andelen som tror att de behöver minska fortsätter att sjunka och är nu endast 2 procent.

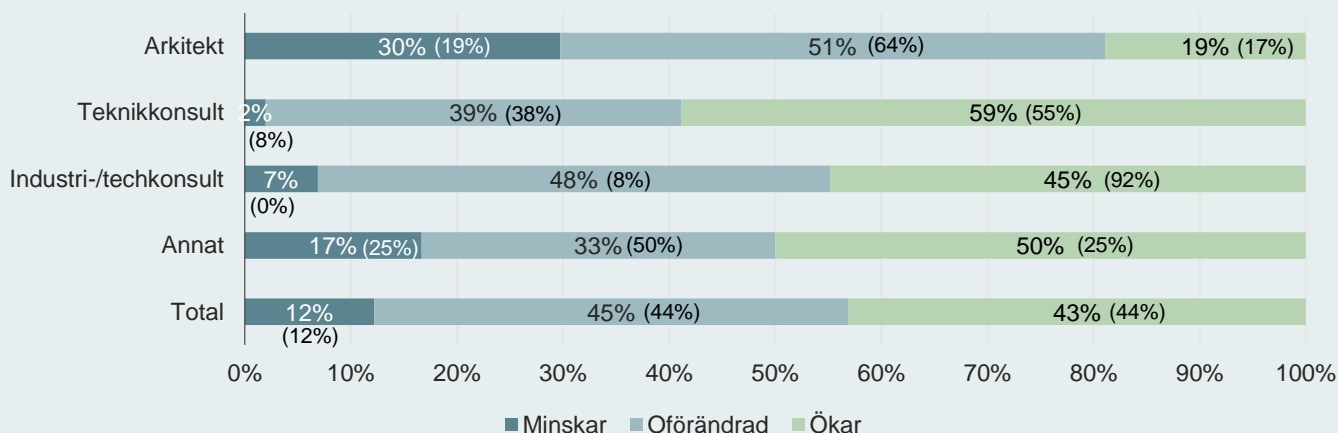
Arkitekterna fortsätter vara den delbransch där lågkonjunkturen fortfarande slår hårt mot personalsidan. Fortfarande är det fler arkitektföretag som tror att de kommer behöva minska antalet anställda under de kommande 6 månaderna, än antalet företag som räknar med att anställa. 30 procent av arkitektföretagen räknar med att behöva minska personalstyrkan kommande halvår, vilket är elva procentenheter mer än vid februarimätningen. Andelen arkitektföretag som räknar med att behöva anställa under kommande halvår är relativt oförändrad och uppgår till 19 procent.

Den lilla kategorin Annat, som består av övriga företag inom innovationssektorn*, uppvisar en snarlik fördelning som för den totala innovationssektorn, men med något högre andelar både av dem som bedömer att personalstyrkan kommer behöva öka och behöva minska.

Utifrån enkätsvaren kan vi göra en försiktig skattning av det totala rekryteringsbehovet för hela innovationssektorn, vilket skulle innebära att för hela sektorn uppgår behovet till ca 1 400 personer netto under kommande sex månader. Störst rekryteringsbehov finns hos industri-/techföretagen samt teknikonsultföretagen, som uppger ett behov att anställa 250 respektive 1 400 personer. För arkitektföretagen skulle det däremot innebära nedskärningar av ytterligare cirka 250 personer under kommande sex månader, om enkätens resultat generaliseras till hela innovationssektorn.

* Inom kategorin Annat finns bl a TIC-konsulter (test, inspektion och certifiering), konsulter inom lokalanpassning, ljusdesign, akustik, samt miljö- och hållbarhetskonsulter.

Innovationssektorns förväntningar på förändring av personalstyrkan i Sverige kommande sex månader, fördelat på delbransch



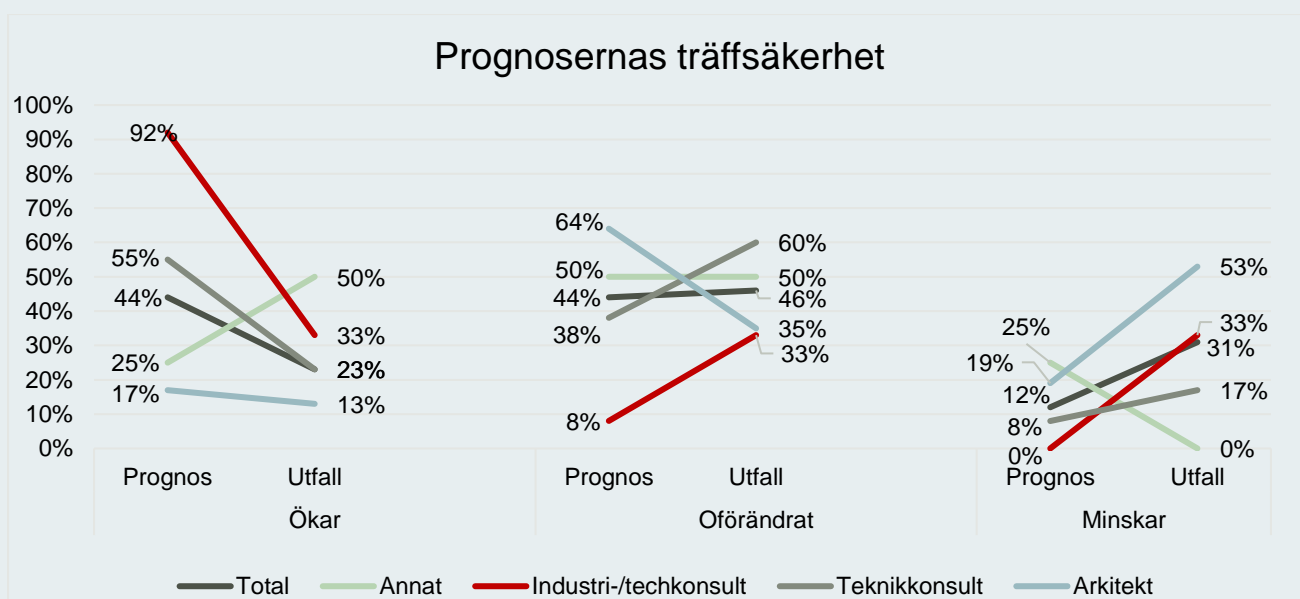
Företagens förväntningar i februari 2024 inom parentes.

Om man jämför utfallet av hur företagen bedömde anställningsläget för kommande halvår vid föregående mätning, med hur det faktiskt blev, ser vi att träffsäkerheten i de samlade bedömningarna generellt sett varit relativt låg denna gång. En tänkbar förklaring till detta kan vara att det ekonomiska läget i Sverige varit osäkert och att det funnits förväntningar på att den rådande lågkonjunkturen skulle ge vika tidigare än vad vi i dagsläget bedömer kommer ske.

Störst skillnad mellan andel företag som bedömt att de haft ett rekryteringsbehov och andel som faktiskt rekryterat under perioden ser vi hos företagen inom industri-/tech, där hela 92 procent i februari angav att de räknar med att anställa under

kommande halvår. Nu ser vi att andelen industri-/techkonsultföretag som rekryterat under det senaste halvåret bara uppgår till 33 procent. En tänkbar förklaring av den stora skillnaden mellan bedömt rekryteringsbehov och faktiskt utfall bland industri-/techkonsulterna skulle kunna vara att ändringarna i uthyrningslagen, den så kallade 24-månadersregeln, bidragit till en ökad återhållsamhet i denna delsektor.

Vi kan också se att arkitektföretagen vid förra mätningen i relativt hög utsträckning hoppades kunna ha en oförändrad personalstyrka (64 procent), men istället har tvingats minska personalstyrkan i hög utsträckning (53 procent av företagen).



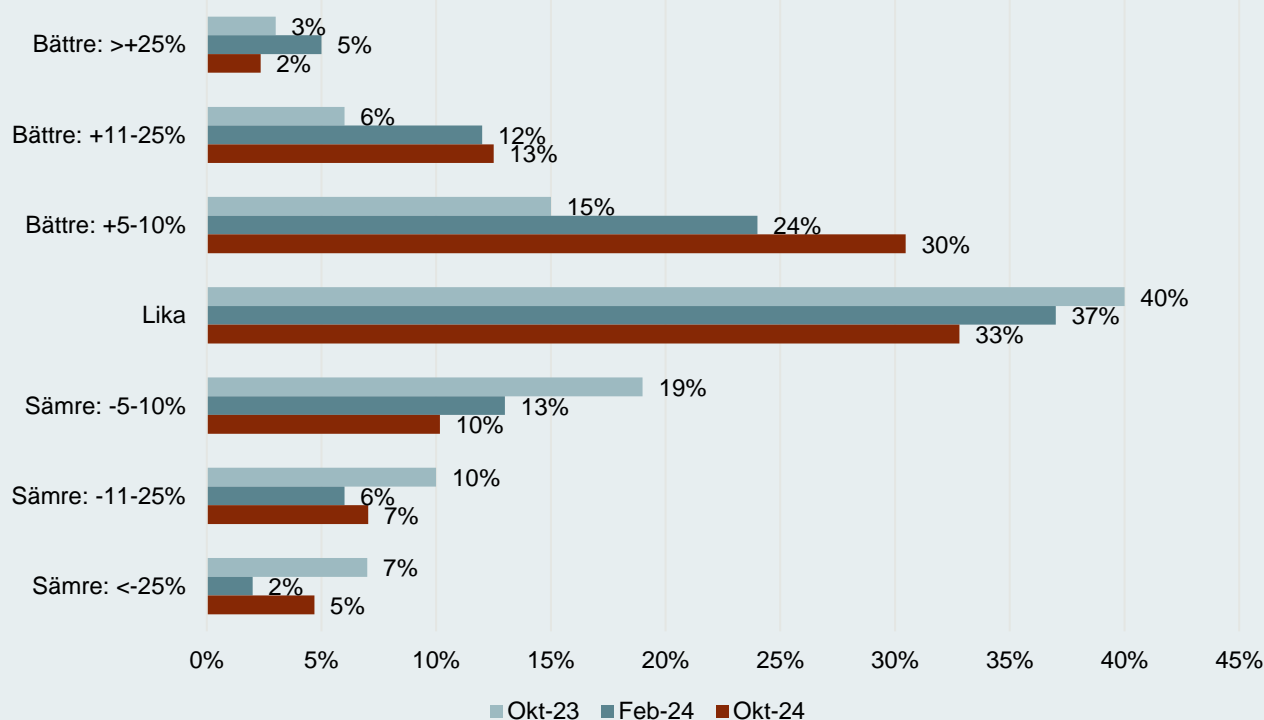
Orderläget

Andelen företag som förväntar sig ökad ordergång fortsätter vara större än andelen som förväntar sig en minskad ordergång, totalt sett. Förra mätningens trendbrott består alltså.

45 procent av företagen förväntar sig en uppgång under kommande halvår, medan 33 procent tror på oförändrat orderläge och 22 procent tror att på en försämring. En liknande fördelning såg vi vid mätningen i februari, men med skillnaden att de positiva förväntningarna tonats ner något och andelen som tror på en försämring på 25 procent eller mer blivit något större.

Om man ser över tid är andelen som tror på ett oförändrat orderläge, eller att förändringarna endast kommer bli små, dvs plus eller minus 5-10 procent, i princip konstant. I denna mätning utgör denna gruppering 73 procent och vid de tre föregående mätningarna utgjorde de 73-74 procent. Men i grupperingen sker en förskjutning mot en mer förväntansfull bedömning av ordergången.

Innovationssektorns förväntningar på orderläget i Sverige, kommande sex månader.



Bland industri-/techkonsultföretagen förväntar sig 50 procent av företagen ett bättre orderläge kommande halvår. I februariundersökningen var motsvarande andel 75 procent, vilket innebär att vi nu ser en klar minskning. Och vid denna mätning gör 20 procent av industri-/techkonsultföretagen bedömningen att orderingen kommer minska kommande halvår. Detta kan jämföras med februarimätningen, då inte ett enda företag i delsektorn trodde på minskad ordergång.

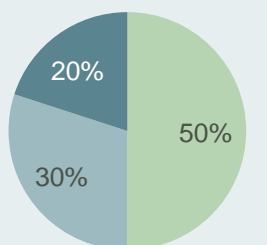
Bland teknikkonsultföretagen fortsätter förväntningarna på ökad ordergång att stiga, från 36 procent till 49 procent. Det innebär att andelen av teknikkonsultföretagen som tror på ökad

ordergång nu är lika stor som hos industri-/techkonsultföretagen samtidigt som andelen som förväntar sig ett försämrat orderläge har sjunkit från 22 procent till 15 procent.

Arkitektföretagens förväntningar på orderingen fördelar sig relativt jämnt mellan svarsalternativen och förändringarna jämfört mot föregående mätning är relativt små. Vid denna mätning är andelen som tror på en förbättrad ordergång kommande halvår en procentenhet lägre jämfört med februarimätningen, medan de som nu tror på en sämre ordergång har ökat med fyra procentenheter.

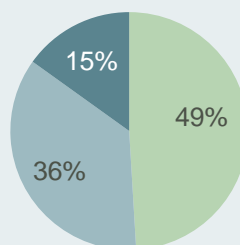
Förväntningar på orderläge kommande 6 månader, per delsektor

Industri-/techkonsult



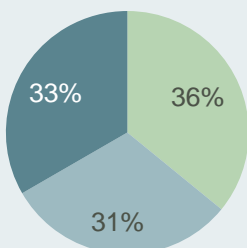
■ Bättre ■ Lika ■ Sämre

Teknikkonsult



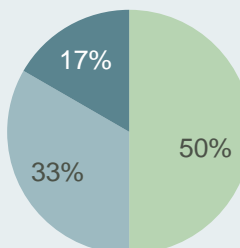
■ Bättre ■ Lika ■ Sämre

Arkitekt



■ Bättre ■ Lika ■ Sämre

Annat



■ Bättre ■ Lika ■ Sämre

Det är främst inom områdena bostäder, övriga hus (kontor, handel, sjukhus o dyl) samt stadsplanering som arkitekt- och teknikkonsultföretagen ser att orderläget kommer förbättras under kommande halvår. Inom bostadsbyggandet är det visserligen fortfarande fler som tror på ett minskat orderläge än som tror på ett ökat orderläge (-33 procent netto), men det är betydligt färre jämfört med vid oktobermätningen (-61 procent netto).

Det område med störst positiv förändring när det gäller förväntningar på orderläget är området Övriga anläggningar (energiverk, kraftverk, tele o dyl). Många företag i branschen gjorde bedömningen i våras att orderingen inom detta område skulle sjunka, från netto 37 procent oktober 2023 till 6 procent netto i februari 2024. Nu har förväntningarna på ökad ordergång gått upp igen till netto 30 procent.

Prisbildens utveckling

Under det senaste halvåret har prisbilden fortsatt utvecklats negativt. 39 procent av företagen upplever en försämring och andelen som upplever en försämrad prisbild är störst bland arkitektföretagen, där 55 procent upplever att prisbilden försämrats under senaste halvåret

Den samlade bilden stämmer ganska väl med de förväntningar på prisbilden som Innovationsföretagen uttryckte i februarirapporten. Störst skillnad mellan förväntningar och uppgett utfall när det gäller försämrad prisbild under senaste halvåret finns hos industri-/techkonsultföretagen, där endast 13 procent anger att prisbilden verkligen försämrats senaste halvåret, vilket kan jämföras med att 44 procent av dem trodde att prisbilden skulle försämrats.

Omvänt förhållande ser man hos teknikkonsultföretagen, där endast 8 procent trodde att prisbilden skulle försämrats kommande sex månader, vilket kan jämföras med att 40 procent nu uppger att prisbilden har försämrats. Och på samma sätt var teknikkonsulterna betydligt mer optimistiska om prisutvecklingen, 42 procent trodde på förbättrad prisbild, och endast 13 procent svarar nu att priserna har förbättrats. Bland arkitektföretagen var andelen företag som tog höjd för ett sämre prisläge relativt hög redan i februarirapporten. 40 procent trodde då på försämrade priser och nu uppger 55 procent av arkitektföretagen att prisbilden har försämrats

under de senaste sex månaderna. Det är dock lägre andel än vid föregående mätning då 65 procent av arkitektföretagen uppgav att prisbilden försämrats.

När vi nu blickar framåt ser vi att drygt en fjärdedel av företagen bedömer att prisbilden kommer förbättras kommande halvår, medan 54 procent tror på oförändrade priser och 21 procent förväntar sig försämrade priser.

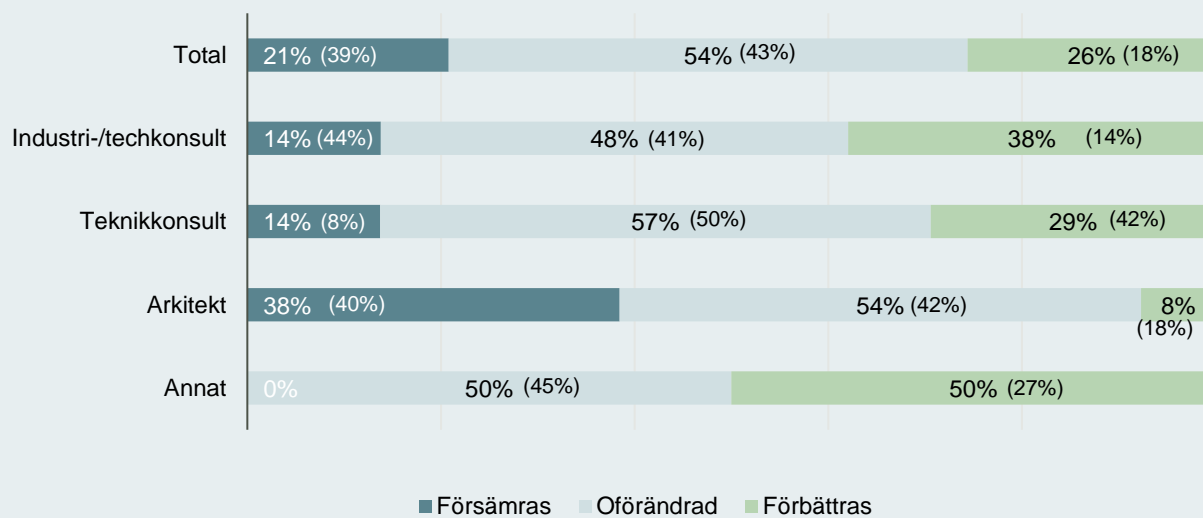
En relativt hög andel av industri-/techkonsulterna, 38 procent, har återfått hoppet om prisutvecklingen och tror på förbättrade priser kommande halvår. Motsvarande andel vid förra mätningen var 14 procent. Hos teknikkonsulterna sjunker andelen företag som tror på ökade priser kommande halvår från 42 procent till 29 procent, vilket fortfarande kan ses som en relativt hög andel.

38%

av arkitektföretagen förväntar sig ett försämrat prisläge under kommande halvår

Andelen som förväntar sig en försämrad prisbild är lika stor hos teknikkonsultföretagen som hos industri-/techkonsulterna. 14 procent av dem förväntar sig en försämrad prisbild kommande halvår. Motsvarande siffra är 38 procent för arkitekterna, vilket ligger i linje med nivån i förra rapporten.

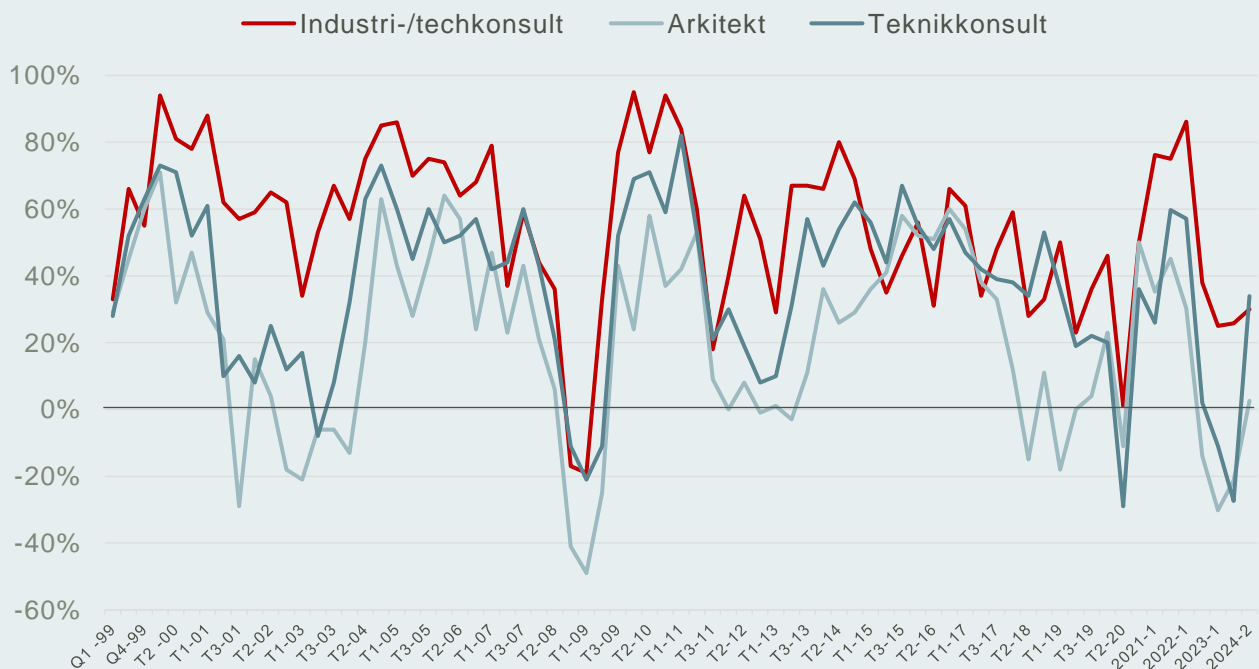
Förväntningar på prisutvecklingen de kommande sex månaderna för de olika delbranscherna



Appendix

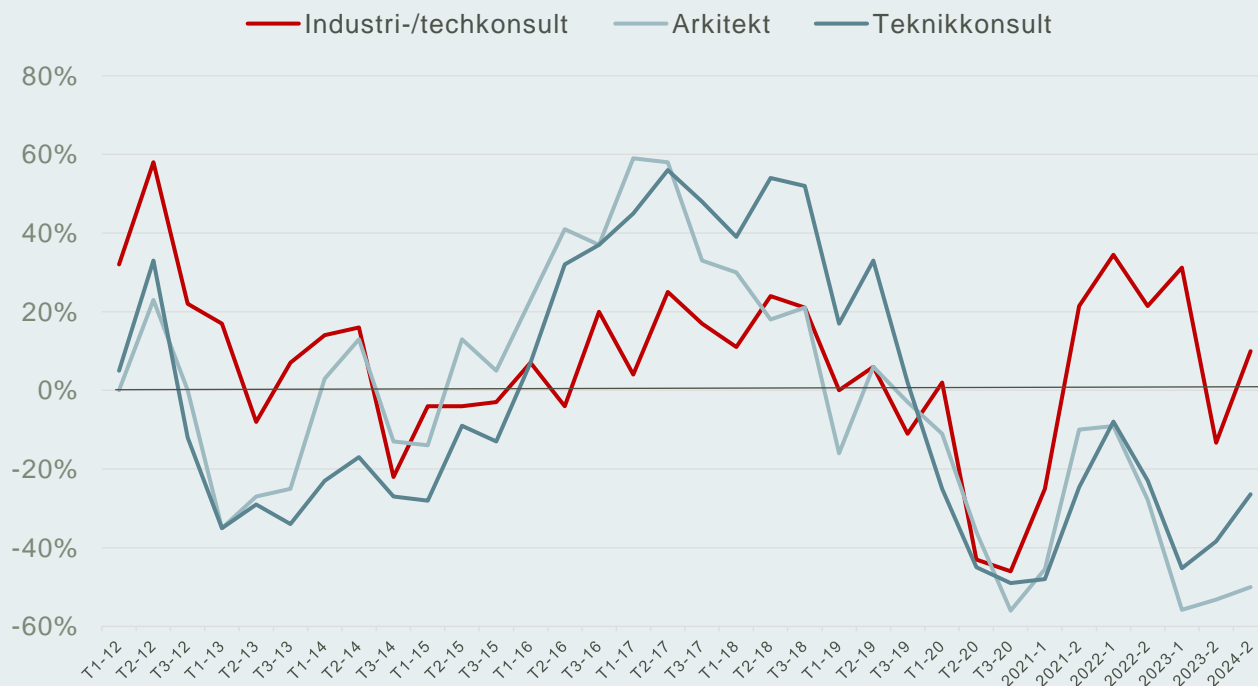
Långsiktig trendutveckling

Konfidensindikator¹ för arkitekt-, teknikkonsult-, samt industri-/techkonsultföretag. Visar förväntningar på orderläget kommande sex månader.

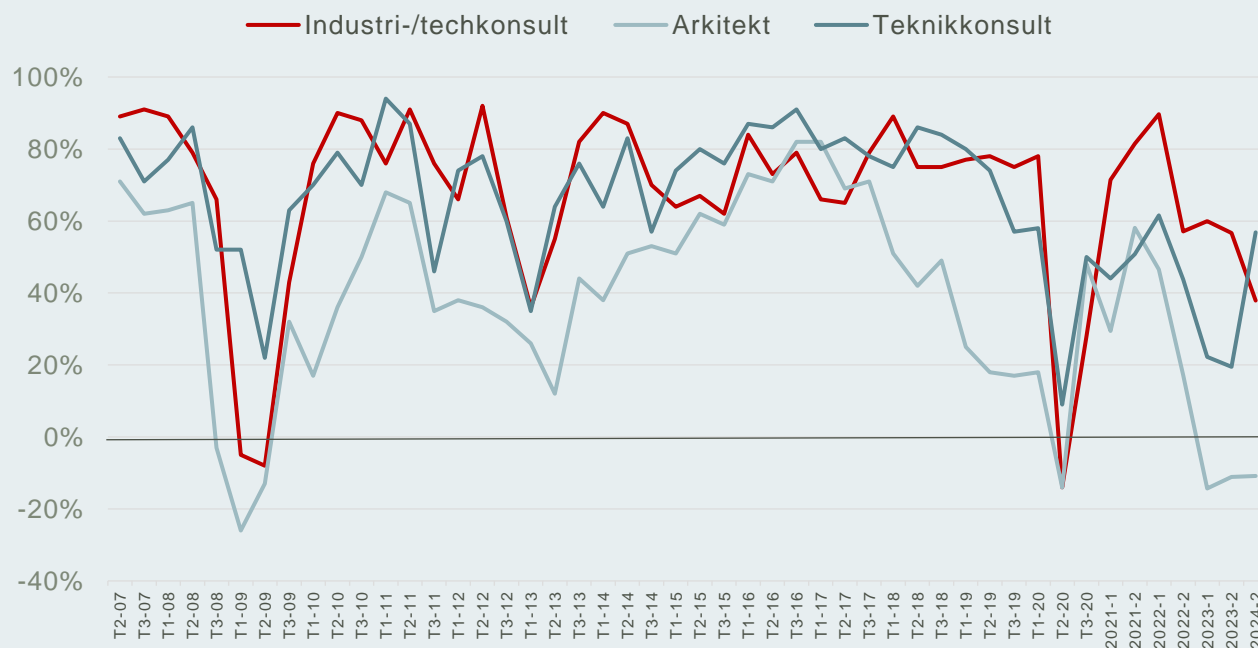


¹ Konfidensindikatorn är nettotalet mellan andelen företag som tror på ökad ordergång om sex månader minus de som tror på en minskad ordergång.

Bedömning av de allmänna prisernas utveckling de senaste sex månaderna i netttotal. Redovisat för arkitekt-, teknikkonsult-, samt industri-/techkonsultföretag.



Förväntningar på personalstyrkans utveckling kommande sex månader. Redovisat för arkitekt-, teknikkonsult-, samt industri-/techkonsultföretag.



Orderutveckling för arkitekt- och teknikkonsultföretagen

Förväntningar på orderstockens utveckling kommande sex månader fördelat på verksamhetsområde, samt andel av totala omsättningen för det senaste halvåret 2024.

Arkitekt- och teknikkonsultföretagen	Förväntningar (%)			Andel volym (%)	
	Ökar	Oförändr.	Minskar	Okt -24*	Feb -24*
Delsektorer					
Bostäder	34(14)	49(34)	16(52)	15	17
Övriga hus (kontor, handel, sjukhus, o dyl)	35(27)	55(51)	10(22)	37	32
Industribyggnader	30(23)	56(59)	14(18)	13	11
Vägar, gator, samfärdsl o dyl	37(30)	53(54)	10(16)	10	8
Miljöprojekt, utredningar mm	29(38)	65(57)	6(5)	7	6
Övriga anläggningar (energiverk, kraftverk, tele o dyl)	46(48)	38(46)	16(6)	8	7
Stadsplanering	31(30)	69(54)	10(16)	7	5
Annan	50(25)	40(72)	10(3)	3	13
Medelvärde av förväntningar, summa av volym	37(29)	53(53)	12(17)	100	100

*Andel av totala omsättningen viktas efter antalet anställda. Företagens förväntningar i februari 2024 inom parentes.

Orderutveckling för industri-/techkonsultföretagen

Industri-/techkonsultföretagens förväntningar på orderutvecklingen om sex månader fördelat på verksamhetsområde, samt andel av totala omsättningen för det senaste halvåret 2023.

Industri-/techkonsultföretagen	Förväntningar (%)			Andel volym (%)	
	Ökar	Oförändr.	Minskar	Okt -24*	Feb -24*
Delsektorer					
Produktions-/processutveckling	44(63)	50(25)	6(13)	10	20
Produktutveckling	25(45)	70(27)	5(18)	50	27
Teknisk IT (t ex systemutveckling, data, elektronik, beräkningar & analyser)	30(70)	60(10)	10(10)	21	19
Teknisk information/utbildning	15(29)	77(29)	8(29)	12	3
Annan	50(50)	50(25)	0(0)	8	31
Medelvärde av förväntningar, summa av volym	33(51)	61(23)	6(14)	100	100

*Andel av totala omsättningen viktas efter antalet anställda. Företagens förväntningar i februari 2024 inom parentes.

Tabellen nedan illustrerar personalomsättningen² i innovationssektorn totalt samt per respektive delbransch. För sektorn som helhet har personalomsättningen hittills uppgått till 15,5 procent under 2024, utifrån de svar vi fått i enkäten. Den delbransch som uppvisar högst personalomsättning är industri-/teckonsultföretagen (21,3 procent).

För industri-/teckonsulterna beror personalomsättningen till största del av frivilliga avgångar, (14,1 procent). Men för teckonsultföretagen och arkitektföretagen är andelen frivilliga avgångar lägre (4 respektive 3 procent). Arkitektföretagen har störst andel uppsagda (4,5 procent), följt av teckonsultföretagen (3,4 procent). Lägst andel uppsagda har industri-/teckföretagen (2,6 procent).

Personalomsättning per verksamhetsområde presenterat per helår för åren 2020-2024

Personalomsättning	2020	2021	2022	2023	2024
Industri-/teckonsultföretag	25,8	19,2	28,4	18,0%	21,3%
Teknikkonsultföretag	7,9	16,3	15,6	19,0%	13,3%
Arkitektföretag	11,4	10,9	13,0	12,1%	10,8%
Samtliga	12,3%	17,5%	18,2%	18,0%	15,5%



² Personalomsättningen är kvoten av antalet medarbetare som avgått under räkenskapsåret dividerat med det genomsnittliga totala antalet

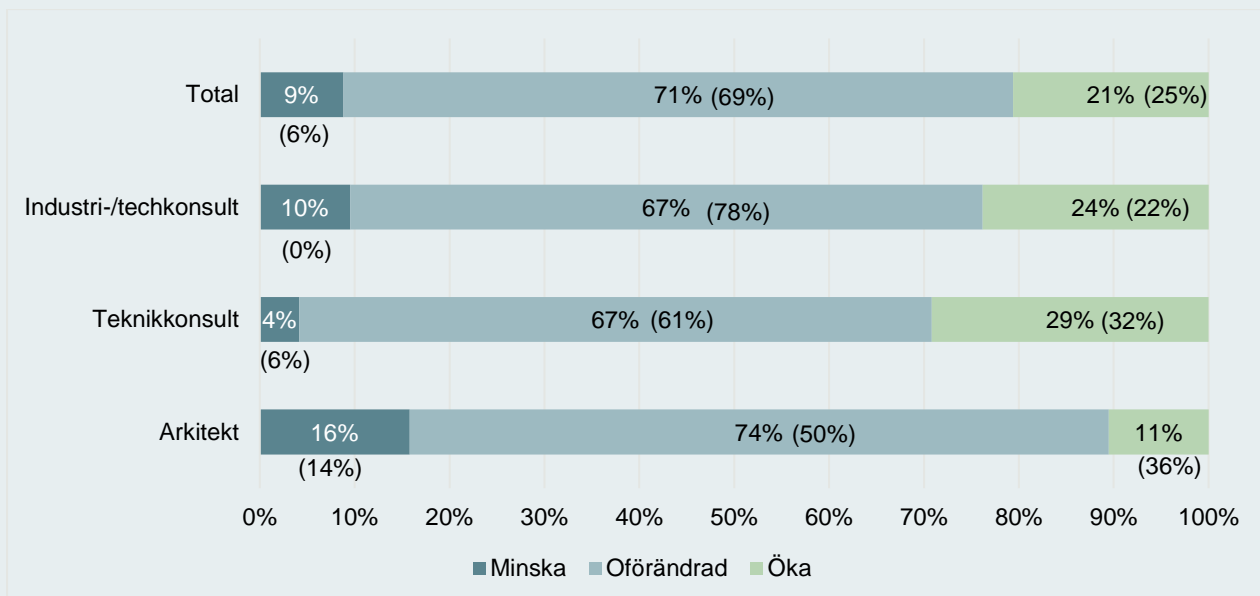
medarbetare under året. Dvs är det omsättningen för de som lämnat, både inräknat frivilliga avgångar samt ofrivilliga.

Export/utlandsuppdrag

Förväntningarna på exporten de kommande sex månaderna minskar något bland de innovationsföretag som har utlandsuppdrag, efter att tidigare ha ökat vid de senaste mätningarna. Av de exporterande företagen gör vart femte företag bedömningen att exporten kommer att öka under kommande halvår. Men den absoluta merparten av de exporterande företagen, 71 procent, gör bedömningen att andelen export/utlandsuppdrag

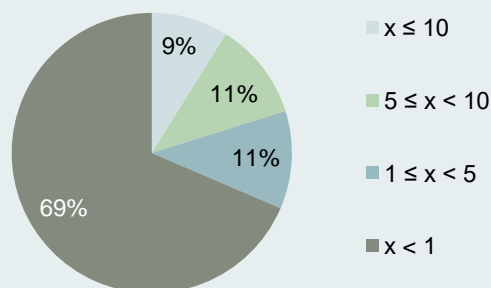
kommer förbli oförändrat under kommande halvår. Störst förväntan på ökad export ser vi i gruppen teknikkonsultföretag med utlandsuppdrag, där andelen företag som tror att exporten kommer öka uppgår till 29 procent. Bland arkitektföretagen med utlandsuppdrag har andelen som tror på en ökad export minskat med 25 procentenheter från föregående mätning, från 36 procent till 11 procent.

Förväntningar på export-/utlandsuppdragsutvecklingen oktober 2024 jämfört med februari 2024. Redovisat för arkitekt-, teknikkonsult-, och industrikonsult-/techkonsultföretag.



Men även om exportens andel av företagets totala fakturering ökar för många av företagen utgör den ändå en relativt liten del av den totala faktureringen för innovationsföretagen som grupp. Drygt två tredjedelar, 69 procent, av företagen uppger att de inte hade någon export alls under 2023. För 11 procent av företagen utgör företagets exportintäkter mellan 1 till 5 procent av den samlade faktureringen. För lika stor andel, 11 procent, utgör exportintäkterna 5 upp till 10 procent av den totala faktureringen. De företag som hade en stor andel, 10 procent eller mer, av sin fakturering kopplad till exportintäkter 2023 utgör endast 9 procent av företagen.

Exportens andelar (x) av Innovationsföretagens fakturering 2023



Kontakt

Joakim Bourelius , näringspolitisk chef

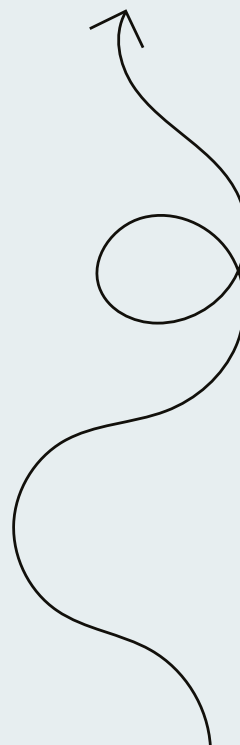
Tel: +46 72 190 16 97

E-post: joakim.bourelius@innovationsforetagen.se

Richard Österberg, näringspolitisk expert, analys

Tel: +46 8 762 69 51

E-post: richard.osterberg@innovationsforetagen.se



Kommande marknadsrapporter

Investeringssignalen

Under benämningen Investeringssignalen presenterar Innovationsföretagen sedan 1994 sina regelbundna marknadsundersökningar bland arkitektföretag och tekniska konsultföretag i medlemskretsen. Marknadsundersökningen genomförs två gånger per år och resultatet presenteras i Investeringssignalen.

Branschrapport 2024 – Innovationsföretag i Sverige

Innovationsföretagens årliga rapport är en sammanställning av den svenska arkitekt-, teknikkonsult-, industri-/techkonsultbranschen. I rapporten presenteras rankinglistor över de största företagsgrupperna på respektive marknad, intressanta nyckeltal, nyheter kring strukturaffärer samt information om utvecklingen och konjunkturen inom sektorn under det senaste året.

EFCA Barometer

EFCA, den europeiska associationen för teknikkonsulter, publicerar två gånger per år, vår och höst, en överblick av teknikkonsultmarknaden runt om i Europa.

Almegas Tjänsteindikator

Rapporterna, som publiceras fyra gånger per år, innehåller analyser och prognoser kring tjänstesektorns utveckling, vissa tjänstebranschers utveckling samt makroekonomiska analyser och prognoser.